Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—17.

Nr. Wilno, dnia 9 stycznia 1934 r. 983.

Treść numeru:

---oo:0§0:oo---

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Lietuvos Żinios" o niebezpieczeństwie "Drang'u nach Osten" i wystąpieniach prof. Voldemarasa. "Liet.Żinios" Nr.4 z 5.I. 1934 r. Art.p.t."Jeszcze "Drang nach Osten" i p.A.Voldemaras". Streszczenie:

W związku z artykułem "Liet.Żinios" na temat książki prof.Voldemarasa p.t."La Lithuanie et ses problèmes", p.Voldemaras uczuł się dotknięty i na łamach prasy /z 9.XII.33/ oświadczył, iż sponiewierano jego dobre imię i wykroczono przeciwko etyce walki ideowej.

Poniewierać Voldemarasa niema sensu, gdyż jeślibyśmy nawet bardzo chcieli nie potrafilibyśmy bardziej go sponiewierać niż sam on to uczynił przy pomocy swej polityki.

Wbrew wywodom p.Voldemarasa należy pamiętać, że "Drang nach Osten" wypływa z tradycyj Prus i jest koncepcją potężnej przyszłości Niemiec. Kryzys gospodarczy sprawił, że argumenty hasła "Drang nach Osten" stały się zrozumiałe prawie dla całego narodu niemieckiego. Wystarcza stwierdzić, iż reakcyjny imperjalizm niemiecki cieszy się w chwili obecnej uznaniem narodu niemieckiego.

Na czele Rzeszy stoją ludzie, którzy "Drang nach Osten uważają za swą naczelną misję. Dla Niemiec walczacych z kryzysem ekonomicznym kwestja kolonizacji wschodu wydaje się "kwestją życia". Militarne Niemcy z całą powagą szykują się do nowej wojny i tu właśnie tkwi niebezpieczeństwo zagrażające Litwie.

Dojście do władzy w Niemczech Hitlera nie zmieniło poglądów Voldemarasa na niebezpieczeństwo niemieckie, a Niemcy hitlerowskie wciąż mu się wydają takie same, jak wtedy, gdy jadał on śniadania u von Hindenburga. A przecież obecne Niemcy w niczem nie przypominają Niemiec Stresemanna. Idee Hitlera najlepiej poznać można z jego książki. Zamiast więc odgadywania i kombinowania zaleca się przeczytać książkę Hitlera "Mein Kampf" rozpowszechnioną w 1933-cim r. w miljonach egzemplarzy. W postanowienia wodzów faszystowskich Niemiec, dotyczące realizacji misji niemieckiej na Wschodzie nie można nie wierzyć.

P.Voldemaras z przyzwyczajenia mówi o "sympatjach ludowców względem Polaków", obecnie jednak nie robi już z tego kryminału. Ciekawe jednak, dlaczego nie może on sobie wyobrazić Litwina, który nie przez sympatję względem Polaków, lecz poprostu z własnego zrozumienia interesów Litwy proponuje tę czy inną politykę?

Jeśli do sprawy podchodzić ze strony "sympatyj", w takim razie możnaby się zainteresować także, gdzie tkwią korzenie sympatji Voldemarasa względem Niemców.-

Kronika.

Cel wizyty p. Valaitisa w Kownie. "Liet.Żin." Nr.4 /I.1934/: Kierownik spraw Lit.T-stwa Naukowego w Wilnie p.Valaitis, bawiący obecnie w Kownie, upoważniony został przez swe towarzystwo do zbierania książek i wydawnictw perjodycznych.

Zaznaczając, iż p.Valaitis zabawi w Kownie do dnia 16 stycznia 1934 r., redakcja "L.Żinios" podaje, iż przyjmuje ofiary w książkach i wydawnictwach, które przekaże p.Valaitisowi.-

Komunikat Elty o przychylnem stanowisku Litwy w sprawie propozycji Litwinowa. "Liet.Żinios" Nr.4 /I.1934/ zamieszczają następujący komunikat Elty:

Niemiecka Ag.Tel. donosi z Rygi, iż wiadomość o tem, iż Rosja Sowiecka i Polska zaproponowały podjęcie rokowań w sprawie zneutralizowania państw bałtyckich i Finlandji, wywołała w prasie bałtyckiej ogromne zainteresowanie. Zdaniem niem.Ag.Tel., stanowisko różnych państw bałtyckich w tej sprawie nie jest jednakowe.

W Litwie jak najszczerzej witana jest propozycja rosyjska zmierzająca do zagwarantowania na terenie międzynarodowym neutralności i nietykalności państw bałtyckich. Oficjalne stanowisko Kowna jeszcze nie jest znane. Chociaż oficjalne stanowisko Łotwy i Estonji również nie jest znane, jednak niem.Ag.Tel. dowiaduje się, iż Łotwa i Estonja w obecnej sytuacji w sposób przyjazny odrzucą propozycję rosyjską.

W Łotwie i Estonji stanowisko państw bałtyckich uważane jest za tak pewne, iż nawiązywanie rokowań w sprawie neutralności uchodzi tam w chwili obecnej za całkiem niepotrzebne. Najbardziej nieprzychylnie względem tej propozycji ustosunkowała się Finlandja, która ze względu na swe geograficzne położenie nie potrzebuje specjalnej ochrony i zapatruje się na propozycję sowiecką niemal jak na wtracanie się w jej wewnętrzne sprawy. To też Finlandja w każdym razie odrzuci propozycję sowiecką.

Prezes Lit.Komitetu Tymcz.w Wilnie w Kownie. "Liet.Aidas" Nr.4 /I.1934/ donosi, iż prezes Lit.Komitetu Tymczasowego w Wilnie p.Staszys przybył do Kowna, gdzie zabawi kilka dni.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Nowa ustawa o obywatelstwie. Prasa kowieńska /z 4.I.1934/: M-stwo Spraw Wewn. uchwaliło opracowanie nowej ustawy o obywatelstwie. Obecnie jest zbierany materjał do zredagowania projektu tej ustawy. Wydanie nowej ustawy o obywatelstwie uznano za konieczne, ponieważ obecna jest niejasna i nieodpowiednia. Istnieje wiele kwestyj, które na mocy nowej ustawy nie mogą być rozstrzygnięte. M.in. brakuje do dziś dnia prawnej podstawy do zrzeczenia się obywatelstwa litewskiego.

Nowa ustawa ma być wprowadzona w życie jeszcze w 1934-tym r.-

Cofnięcie zezwoleń na pracę dla obcokrajowców. Prasa kowieńska /z 3.I.1934 r./: Od Nowego Roku wielu obcokrajowców, którzy zatrudnieni byli, jako fachowcy w fabrykach, złożyło podania o prolongatę zezwoleń na pracę. Jak podają, M-stwo Spraw Wewn. wiele takich podań odrzuciło. Niedawno M-stwo Spraw Wewn. zaleciło pracodawcom, aby się troszczyli o zastępowanie fachowców obcokrajowców fachowcami krajowymi. Większość przedsiębiorców uczyniło zadość zaleceniu M-stwa Spraw Wewn.

Nagół odmówiono udzielenia zezwoleń na pracę obcokrajowcom, którzy niedawno przybyli do Litwy.-

Jak podaje prasa kowieńska /z 2.I.34 r./, S-ka Litwinów amerykańskich wymawia obecnie stanowiska zatrudnionym w S-ce pracownikom nie-Litwinom.-

Litewszczenie imion. "Dzień Kowieński" Nr.1 /I.34 r./ Jak podają, w ślad za litewszczeniem nazwisk i nazw miejscowości ulegną również zlitewszczeniu imiona, które obecnie są używane w brzmieniu zarówno słowiańskiem, jak litewskiem. Sprawą zlitewszczenia imion zajęły się koła zainteresowane.-

Centralizacja prasy prowincjonalnej. Prasa kowieńska /z 3.I.1934/: W Szawlach, Poniewieżu, Birżach i Telszach wydawane są tygodniki, otrzymujące subsydja od narodowców. Jak podają, związek narodowców uchwalił zamknąć te pisma i wydawać w Szawlach większy dziennik dla rozpowszechniania w powiatach pomienionych miast.-

Przysięga nowego burmistrza m.Kowna p.A.Merkisa. Prasa kowieńska /z 3.I.1934/: 2 stycznia odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej, na którem nowoobrany burmistrz A. Merkis złożył przysięgę. Na posiedzeniu oprócz licznie zebranej publiczności byli obecni również naczelnik miasta i powiatu kowieńskiego p.Sidoravičius, dyrektor Departamentu dla spraw ogólnych M-stwa Spraw Wewn. p.Surwiła, dyrektor wyższej szkoły policyjnej p.Ramanauskas i inni.

Prasa kowieńska /z 4.I.1934/: Dnia 3 stycznia burmistrz m.Kowna adw.Merkis po urzędowem przejęciu swych obowiązków został urzędowo przedstawiony ministrowi Spraw Wewn. płk.Rustejce.-

Nowe stanowisko b.burmistrza Graurogkasa. Prasa kowieńska /z 2.I.1934/: B.burmistrz m.Kowna inż.Graurogkas otrzymał stanowisko w M-stwie Komunikacji, gdzie, jak wiadomo, uprzednio był urzędnikiem. Został on mianowany głównym referentem Dyrekcji Maszyn.-

Z a w i e s z e n i e "D i e n o s N a u j i e n o s". Prasa kowieńska /z 2.I.1934/:Od dnia 30 grudnia spowodu złych interesów zawieszony został dziennik "Dienos Naujienos". Pismo miało charakter informacyjny i wychodziło od trzech lat.-

N o w a u s t a w a o b a n k a c h. Prasa kowieńska /z 2.I.34/: 30 grudnia ukazał się kolejny numer "Wiadomości Urzędowych", w którym opublikowana jest nowa ustawa o bankach, zakazująca pobierania instytucjom kiredytowym za operacje ponad 9%.-

S t a n o w i s k o b a n k ó w w o b e c n o w e j u s t a w y o o d s e t k a c h. Prasa kowieńska /z 4.I.1934/:W związku z przyjęciem nowej ustawy o odsetkach, banki krajowe zamierzają złożyć memorjał rządowi. Memorjał wskaże na wytworzoną sytuację w bankach i będzie zabiegał o złagodzenie przepisów dotyczących wykonywania niektórych punktów wydanej ustawy.-

N o w a u s t a w a o o c h r o n i e l a s ó w. Prasa kowieńska /z 2.I.1934 r./:M-stwo Rolnictwa opracowało nową ustawę w sprawie ochrony lasów rządowych i prywatnych. Nowa ustawa wejdzie w prędkim czasie w moc obowiązującą. Przewiduje ona m.in. ochronę lasów przed kradzieżą i niszczeniem.-

W z n o w i e n i e p o c z t o w e j k o m u n i k a c j i p o w i e t r z n e j. Prasa kowieńska /z 2.I.1934/:Jak podaje Elta, od dnia 2 stycznia została wznowiona powietrzna komunikacja pocztowa samolotami s-ki "Deruluft" z zagranicą z wyjątkiem Grecji, Chin północnych, Estonji, Łotwy, Persji, Rumunji i Jugosławji.

Samoloty odlatują z Kowna do Berlina codzień o godz.12.55, do Moskwy zaś - o godz.11.30.-

U s t ą p i e n i e d y r e k t o r a z a r z ą d u k o l e j o w e g o. Prasa kowieńska /z 2.I.1934/:Dn.30 grudnia ustąpił ze stanowiska dyrektor zarządu kolejowego inż.Dobkieviczius. Obowiązki dyrektora zarządu kolejowego czasowo wykonywuje inż.Jankieviczius.-

Z d z i a ł a l n o ś c i I z b y A p e l a c y j n e j. Prasa kowieńska /z 2.I.1934/:Prezes Izby Apelacyjnej wyznaczył na styczeń 40 spraw do rozpatrzenia,w tem kilka procesów politycznych.-

R e o r g a n i z a c j a i n s t y t u c j i k o m o r n i k ó w s ą d o w y c h. Prasa kowieńska /z 1.I.1934/:M-stwo Sprawiedliwości zamierza zreorganizować instytucję komorników sądowych. W Kownie ma być otwarta jedna kancelarja dla wszystkich komorników sądowych. Pozatem ma być zamianowany główny komornik sądowy, któremu pozostali komornicy sądowi będą podlegać.-

R e o r g a n i z a c j a k o w i e ń s k i e g o S ą d u O k r ę g o w e g o. Prasa kowieńska /z 4.I.1934/:Z rozporządzenia prezesa kowieńskiego Sądu Okręgowego p.Drevinskisa od Nowego Roku kowieński Sąd Okręgowy zostaje podzielony na 3 wydziały: cywilny i dwa kryminalne. Obowiązki prezesa wydziału cywilnego będzie wykonywał prezes sądu p.Drevinskis, sekretarzem zaś jego zostaje zamianowany p.Stankieviczius. Prezesem pierwszego wydziału kryminalnego zostaje mianowany p.Dubinskis, sekretarzem p.Danałaitis. Prezesem drugiego wydziału kryminalnego zostaje mianowany p.Arminas, sekretarzem - p.Draugelis.

Ponieważ sędzia wydziału cywilnego kowieńskiego Sądu Okręgowego p.Burkis zostaje mianowany sędzią Trybunału Najwyższego, zostaje przeniesiony na jego stanowisko sędzia wydziału kryminalnego p.Vazbis.

W chwili obecnej wydział cywilny kowieńskiego Sądu Okręgowego ma 6 sędziów, kryminalny 9-ciu.-

Z a e r o k l u b u l i t e w s k i e g o. "Liet.Žinios" Nr.2. /I.1934/ donoszą, iż liczba członków wspierajacych aeroklubu litewskiego w dn.1.I.1934 r. wynosiła 100 tys.osób. Roczna składka członkowska wynosi 10 litów.

Dochody aeroklubu litewskiego przeznaczone są na rozbudowę lotnictwa cywilnego oraz na ochronę przeciwlotniczą.-